

Deponē pētniecības rezultātus Zenodo un kļūsti pamanāmāks starptautiskajā zinātnes telpā

Ilga Rampāne,

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

30.06.2017

Zenodo ir atvērts un bezmaksas digitālais arhīvs, kas ļauj pētniekiem no visas pasaules publicēt savus dokumentus, datus un programmatūru, kurus pēc tam var izmantot, citēt, analizēt un reproducēt ikviens. Pētniekiem, kuriem nav sava institucionālā repozitorija, Zenodo dod iespēju ielādēt tajā savus pētniecības rezultātus un kļūt pamanāmiem un atpazīstamiem starptautiskajā zinātnes telpā.

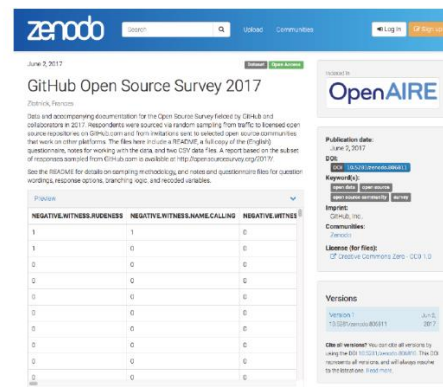
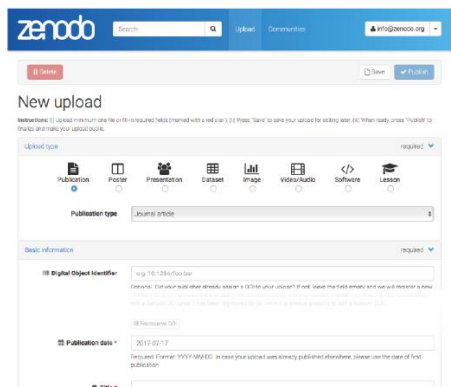
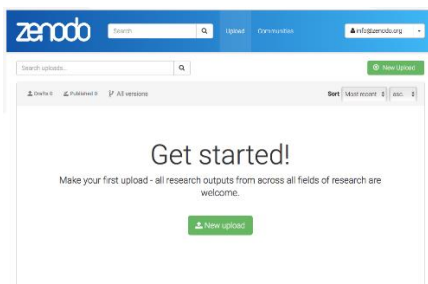
[Zenodo](#) ir bezmaksas un sabiedriska pakalpojums, kā arī atvērtā pirmkoda programmatūra, kuras pamatā ir [Invenio](#) - universālā digitālā bibliotēkas platforma, kā arī FOSS, ko izstrādājusi un izmantojusi [CERN](#), kā arī citas iestādes visā pasaulē.

Repozitorijā var ievietot dažāda veida pētniecības rezultātus. Augšupielādes formā var izvēlēties nepieciešamo datnes veidu: publikācijas (grāmata, grāmatu nodaļa, konferenču ziņojums, žurnāla raksts, patents, preprints, atskaite, disertācija, tehniskās piezīmes, darba dokuments u.c), plakāti, prezentācijas, datu kopas, attēli (skaitļi, zīmējumi, diagrammas, fotogrāfijas), programmatūra, video / audio un interaktīvi materiāli, piemēram, lekcijas.

Zenodo ir noteikts datnes lieluma ierobežojums līdz 50 GB datu kopai (var būt vairākas datu kopas). Repozitorija kopienām (kolekcijām) lieluma ierobežojuma nav. Ja vēlaties augšupielādēt lielākas datnes, tad ir jāsažinās ar repozitorija uzturētājiem. Ja datu apjoms ir liels, tad varētu būt jāveic ziedojums repozitorija ilgtspējīgai attīstībai.

Visiem ievietotajiem resursiem tiek piešķirts DOI, kas atbilst modelim "10.5281 / zenodo.", kur 10.5281 ir Zenodo DOI prefikss un secīgi piešķirts skaitlis.

Datnes ielāde un metadatu izveide pieejama tikai autorizētiem lietotājiem. Pieslēgties var, izmantojot ORCID, GitHub vai autora izveidotu Zenodo lietotāja kontu.

Lai uzsāktu [ievietošanas procesu](#), repozitorija saskarnē aktivizē komandu **Upload** un veic noteiktās darbības:

- Atrod un ielādē datni;
- Izvēlas datnes veidu;
- Norāda publicēšanas datumu;
- Aizpilda informācijas laukus: Nosaukums, Autors, Institucionālā piederība, Apraksts, Atslēgvārdi, Papildus piezīmes (piemēram, lpp.);
- Norāda piekļuves tiesības pilntekstam (atvērta, ierobežota, slēgta piekļuve);
- Sarakstā izvēlas izmantošanas licences veidu;
- Ievada komūnas nosaukumu un papildus identifikatoru (ja tāds ir);
- Iekopē visu bibliogrāfisko norāžu sarakstu;
- Ja tas ir promocijas darbs, publikācijas veida – Tēžu sadaļā – ievada recenzentu un tā institucionālo piederību;
- Apstiprina ievietošanu.

Ievietotie dati parādās Zenodo pirmajā lapā jauno deponējumu sarakstā, ja norādīta atvērta piekļuves augšupielāde. Zenodo ir visu veidu atklātas piekļuves (tas ir, dati, kurus ikviens var brīvi izmantot, atkārtoti izmantot un dalīties) atbalstītājs un izmanto stimulojošu pieeju, lai veicinātu deponēšanu saskaņā ar atklātu licenci. Ja veikta slēgtā piekļuves augšupielāde, tad informācija ir atrodamā, izmantojot meklēšanu vai pārlūkošanu kopienās, kurās tā ir iekļauta.

Gan datnes, gan metadati tiek glabāti CERN datu centrā vairākās tiešsaistes versijās un neatkarīgās kopijās. CERN ir ievērojamas zināšanas un pieredze liela mēroga digitālo krātuvju veidošanā un darbībā.